

DE ONDERGRONDSE VENUS

(The Underground Venus)

**naar een verhaal van
Mark Twain**

**bewerkt tot eenakter
door
TIM KELLY**

**vertaling
Maja Reinderman**

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ONDERGRONDSE VENUS - THE UNDERGROUND VENUS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **TIM KELLY** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1996 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

DE ONDERGRONDSE VENUS (The Underground Venus)

Eenakter voor 3/6 dames, 6/3 heren, eventueel met figuranten

PERSONAGES (in volgorde van opkomst)

GIOVANNAjong dienstmeisje, ± 14 of 15

JOHN SMITHstudent Rechten, ± 20

GEORGE ARNOLD Amerikaanse beeldhouwer, ± 20

MARY verliefd op George

MRS. MORGAN Mary's draak van een moeder

HULP VAN DE LAARZENMAKER*harde werker

HULP VAN DE KLEERMAKER* harde werker

HULP VAN DE BANKIER* harde werker

PROFESSOR PARNELLI regeringsfunctionaris

*Kan zowel door een dame als een heer gespeeld worden

DECOR:

Een armoedig ingerichte kamer van een kunstenaar, Middenachter staat een tafel, waarop een collectie kleine glaasjes staat. Links staat een tweepersoons bank of staan twee kleine fauteuils. Rechtsvoor staat een stoel. Eventueel een kamerscherm. Het atelier is rechts achter het toneel.

PLAATS:

zolderwoning van een kunstenaar in het 19de-eeuwse Rome

TIJD:

Voorjaar

Duur van het stuk: ± 30 minuten

Met dank aan het
Theatre Laurel in Los Angeles

The Underground Venus
by
Tim Kelly

OVER DE AUTEUR:

Tim Kelly publiceerde zijn eerste mysteriespel in de jaren '60. Sindsdien is er een gestage stroom werk van hem verschenen, zowel voor toneel als voor film. Van geen enkele toneelschrijver in Amerika is zoveel werk in druk verschenen als van hem. Zijn toneelstukken zijn in vele vooraanstaande theaters in Amerika opgevoerd. Ooit had hij tegelijkertijd een stuk in première in Boston, New York en Hamburg.

EERSTE SCÈNE

ALS HET DOEK OPGAAT horen we George zingen in het atelier. Hij zingt Italiaanse operaliederen, niet mooi, wel luid. Af en toe worden zijn vocale pogingen geaccentueerd door het geluid van een hamer en beitel die in het (veronderstelde) marmer hakken.

GIOVANNA'S STEM: *(uit de hal)* Hij wil u vast graag zien. Dat wil hij altijd.

JOHNS STEM: Je weet het nooit met die artistieke types. De ene dag stralend opgewekt, de andere dag volkomen terneergeslagen.

GIOVANNA'S STEM: *(roept naar het atelier)* Signor Arnold! U heeft bezoek! *(Giovanna komt op. Ze is een eenvoudig, lief meisje. Ze wordt gevolgd door John Smith, een Amerikaan. Zelfverzekerd, slim. Hij heeft een opgevouwen krant onder zijn arm. George laat net een hoge, doordringende noot horen)*

JOHN: Waarom moet iedere schilder of beeldhouwer die ik bezoek per se zingen? De meeste zingen afschuwelijk en George Arnold is geen uitzondering. Hij zou zich bij zijn hamer en beitel moeten houden.

GIOVANNA: Ik zal hem zeggen dat u er bent.

JOHN: Dank je, Giovanna.

GIOVANNA: *(gaat rechts af)* Signor Arnold!

(John pakt zijn krant en vouwt die uit. Hij kijkt zoekend rond naar een plek om te zitten. Hij gaat links zitten en slaat één been over de andere. Hij slaat een paar bladzijden om op zoek naar een bepaald artikel)

JOHN: *(mompelt in zichzelf)* Fossiele... fossiele... reus. *(vindt waarnaar hij zocht)* Ah, hier is het. "Reuze grap ontmaskerd." *(het zingen houdt op. John let er niet op, is verdiept in zijn lectuur)*

GEORGE'S STEM: Mister Smith, zei je?

GIOVANNA'S STEM: Ja, signor. Hij is in de woonkamer.

JOHN: *(met zijn neus in de krant)* Wonderbaarlijk. Absoluut wonderbaarlijk wat de mensen geloven willen.

GEORGE'S STEM: *(terwijl hij opkomt)* Goedemorgen, John. Wat moet jij hier al zo vroeg? *(George komt op. Hij draagt een schort over zijn kleren. In de ene hand heeft hij een hamertje, in de andere een beitel. Hij wisselt snel van humeur en is nogal emotioneel)*

JOHN: Het college op de universiteit werd afgelast. De professor moest naar Venetië voor een of andere rechtszaak. (*Giovanna komt terug*)

GEORGE: Dus je dacht dan ga ik maar een uurtje naar George om hem lastig te vallen.

JOHN. Vind je dat vervelend?

GEORGE: Niet echt, maar ik wil mijn werk niet verwaarlozen. Ik zeg je, John, dit beeld van Columbia dat ik nu afmaak wordt mijn meesterwerk. Ze noemen me straks de nieuwe Leonardo da Vinci. (*merkt Giovanna op*) Wou je iets, Giovanna?

GIOVANNA: Nou ja, Signor Arnold, eh, dat is (*ze gebaart naar John*)

GEORGE: Je kunt zeggen wat je wilt waar Mister Smith bij is. Hij is mijn beste vriend. We hebben geen geheimen voor elkaar.

JOHN: (*dat is nieuw voor hem*) O, nee?

GIOVANNA: Mijn moeder zei dat ik de huur moest innen.

GEORGE: (*verpletterd*) O, dat.

GIOVANNA: Twee maanden huur. U bent weer achter.

GEORGE: Inderdaad, inderdaad. Wat mankeert jou Giovanna? Dit is toch niet het moment om zo iets persoonlijks te bespreken? Zie je niet dat ik bezoek heb?

GIOVANNA: Maar mijn moeder zegt. (*George werkt haar de kamer uit, de hal in. John bekijkt het krantenartikel*)

GEORGE: (*wil Giovanna graag lozen*) Ja, ja. je lieve moeder. Enige vrouw. Doe haar de groeten. (*Giovanna is weg. George legt de hamer en beitel op tafel*)

JOHN: (*onverschillig*) Weer platzak?

GEORGE: Ik ben de huisbazin geld schuldig, de laarzenmaker, de kleermaker. Het lot van een artiest is een leven vol wanhoop. Leven van de hand in de tand.

JOHN: Je moet leren geduldig te zijn. Jouw tijd komt nog wel.

GEORGE. Ja, ja. Je hebt gelijk, natuurlijk. Als ik mijn beeld van Columbia verkoop is mijn naam gemaakt. Maar zou je me ondertussen een paar dollars kunnen lenen?

JOHN: Wij Amerikanen moeten elkaar helpen, neem ik aan. (*haalt wat geld tevoorschijn*) Je bent me al heel wat schuldig.

GEORGE: Daar hoeft je me niet aan te herinneren. Je bent in goed gezelschap. Ik heb van iedereen die ik ken geld geleend. (*neemt het geld aan*) Je bent een fidele vent, John. Ik geef het je terug zo gauw als ik kan.

JOHN: Het heeft geen haast. (*wijst naar het geld*) Dat is genoeg voor een diner voor twee. Waarom neem je je liefje vanavond niet

mee uit? Het zou jullie beiden goed doen. *(terwijl George jammert, loopt hij nerveus heen en weer in de kamer. John kijkt ondertussen af en toe in de krant)*

GEORGE: Mary. Mary. Lieve Mary. Soms denk ik dat ik als zij er niet was de handdoek in de ring zou gooien.

JOHN: Je zult de hamer en beitel bedoelen. Je bent een beeldhouwer, toch geen bokser.

GEORGE: Haar moeder haat me.

JOHN: Een moeder haat meest altijd de man op wie haar dochter verliefd wordt. Tenzij hij geld heeft natuurlijk.

GEORGE: Dat is zo cynisch. Maar ik veronderstel dat je gelijk hebt. Overigens *haat* Mrs. Morgan me niet alleen, ze jaagt me schrik aan.

JOHN. Mrs: Morgan jaagt de meeste mensen schrik aan. Ik benijd je niet dat je zo'n draak als schoonmoeder hebt.

GEORGE: Ze is mijn schoonmoeder niet. Nog niet. Ik ben niet zo'n goede gastheer, ik ben bang dat ik niets heb om je aan te bieden. Zelfs geen koffie met kruimeltjes. Maar genoeg over mijn problemen. Hoe gaat het met je rechtenstudie?

JOHN: Kon niet beter. Ik zal een van de weinige advocaten zijn in Italië die wat afweet van de Italiaanse wet. Als ik afgestudeerd ben zal ik meer cliënten hebben dan ik aankan. Rome wordt overspoeld door Amerikanen en ze lijken altijd wel juridisch advies nodig te hebben.

GEORGE: Je zult een uitstekende advocaat zijn, John.

JOHN. *(meer geïnteresseerd in zijn krantenartikel)* Dat ben ik met je eens. Hm... Hm... hm...

GEORGE: Hm?

JOHN: Dit artikel dat ik aan het lezen ben. Fascinerend. Het schijnt dat al een paar maanden lang mensen in de Verenigde Staten geloven dat er een fossiele reus is gevonden in het gebied van Nieuw Mexico.

GEORGE: Fossiele reus?

JOHN: *(kijkt het artikel na)* Er staat hier dat hij twee en een halve meter lang was. Woog meer dan tweehonderd kilo en zijn borstomvang was twee meter.

GEORGE: Geen generaal Tom Thumb, de beroemde circusdwerf.

JOHN: Interessant dat je dat zegt. Ze vermoeden dat P.T. Barnum, de circusdirecteur, er achter zit. Dat is nu net iets voor hem. Het bleek dat de schedel menselijk was, maar de botten behoorden aan wat stokoude bizons toe. Ze waren in leer gewikkeld om te suggereren dat het tot perkament uitgedroogde huid was.

GEORGE: Bizonbotten in leer?

JOHN: Kortweg, complete nep. Geintje. Onzin. De anonieme grappenmaker zal zich wel kapot gelachen hebben. Hij liet de mensen echt geloven dat er een prehistorische Goliath gevonden was die versteend was.

GEORGE: Ik neem aan dat de autoriteiten het afschuwelijk vonden te moeten erkennen dat ze er in gevlogen waren waren.

JOHN: Hier staat dat ze het voorwerp van spot werden. Ze waren te goedgegelovig. Ik kan hun aanvankelijk enthousiasme wel begrijpen. Een echte fossiele reus zou de vondst van de eeuw zijn.

GIOVANNA'S STEM: *(uit de hal)* Ik zal hem zeggen dat u er bent.

MARY'S STEM: Bedankt, Giovanna. Maar je hoeft echt geen moeite te doen.

GIOVANNA'S STEM: Het is geen moeite.

GEORGE: Dat is Mary. *(Giovanna komt op)*

GIOVANNA: *(terwijl ze opkomt)* Signorina Mary is er. *(Mary komt op. Ze is een allerliefste jongedame, maar onder de plak bij haar heerszuchtige moeder)*

MARY. *(terwijl ze opkomt)* Georgy! GEORGE. Ah, Mary. Dat is onverwacht. Wat een leuke verrassing. *(hij loopt naar links om haar te verwelkomen)*

MARY: Ik kom je waarschuwen, Georgy.

GEORGE: Me waarschuwen?

GIOVANNA: Eh, de huur, Signor Arnold.

GEORGE: Later. Zie je niet dat ik gezelschap heb? *(Giovanna haalt moedeloos haar schouders op en gaat af)* Kijk eens wie hier is, Mary. John kwam even gedag zeggen.

JOHN: Ik zag jou en je moeder gisteren in de Municipal Galleria. Vond je het een mooie tentoonstelling?

MARY: *(van streek, loopt naar de stoel rechtsvoor en gaat zitten)* Vergeef me, John, maar er is nu geen tijd voor aangenaam gebabbel.

JOHN: Waarom niet?

GEORGE: *(loopt naar het midden)* Ik ben zo blij dat je gekomen bent, Mary Ik wil je vanavond mee uit eten nemen. Ik heb geld.

MARY: Uit eten? *(draait nerveus aan haar zakdoek)* Nee, nee. Onmogelijk. Geen sprake van.

GEORGE: Hoe dat zo?

JOHN: Je lijkt overstuur.

MARY: 't Is Moeder.

GEORGE & JOHN: O, zij.

MARY: Ze is op oorlogspad, Georgy. Ik wou niet dat ze met me meeding, maar ze stond erop.

GEORGE: (*gealarmeerd*) Bedoel je dat ze hier is? Nu?

MARY: Ze bleef beneden even met de huisbazin praten.

GEORGE: (*slaat zich tegen het voorhoofd*) Dan hoort ze dat ik achterstallig met de huur ben. Dat zal haar als muziek in de oren klinken.

JOHN: Ik wil Mrs. Morgan niet zien. Ze is kwaad op me om wat juridisch advies dat ik haar gegeven heb. Een kleinigheidje, maar ze heeft het enorm opgeblazen.

MARY: De kleinste dingen die niet naar Moeders zin gaan maken haar hoogst onaangenaam.

JOHN: (*loopt richting hal*) Op zijn zachtst gezegd.

MARY: Toen Vader nog leefde, noemde hij haar "de generaal".

GEORGE: Als je nu weggaat, kom je haar op de trap tegen.

JOHN: De hemel verhoede het.

MRS. MORGANS STEM: (*naderend*) Mary! Mary!

MARY: (*verfrommelt haar zakdoek meer en meer*) Dat is Moeder!

JOHN: Waar kan ik me verstoppen?

GEORGE: (*wijst naar rechts*) Het atelier. Je kunt Columbia gezelschap houden.

JOHN: Goed gedacht. (*John gaat snel het atelier in*)

MARY: Columbia? Wie is Columbia?

GEORGE: Je weet wel. Het beeld waar ik mee bezig ben. Mijn meesterstuk. De geest van Amerika verpersoonlijkt als een prachtige vrouw.

MARY: Ja, ja. Dat was ik even vergeten. O, Georgy, ik hou toch zo van je.

GEORGE: (*loopt naar haar toe en pakt haar hand*) Die liefde is wederzijds, Mary. We zijn voor elkaar bestemd.

MARY: Ik weet niet of ik zonder Moeders toestemming met je kan trouwen. Ik ben bang dat ik daar niet sterk genoeg voor ben.

GEORGE: Je moet altijd denken, Mary, dat de liefde alles overwint.

MARY: Ik wou dat het waar was.

GEORGE: Waarom is je moeder zo obstinaat?

MARY: Ze bedoelt het goed. Maar kunst vindt zij dwaasheid. Moeders uit Kansas zijn buitengewoon praktisch. Het enige wat moeder begrijpt zijn levensmiddelen. Ze denkt dat ik honger bij jou zal lijden.

GEORGE: Waarom ben ik niet geboren als kruidenier in plaats van een verrukkelijk getalenteerde beeldhouwer die niets te eten heeft?

MRS. MORGANS STEM: Mary Morgan, waar verstop je je?

MARY: *(gedwee)* Hier, Moeder. *(een momentje wachten voor het dramatisch effect, en dan komt Mrs. Morgan binnen stuiven. Ze is niet zo zeer gekleed als wel geharnast. Ze draagt een grote hoed die gedomineerd wordt door een opgezette vogel erop. Ze heeft een opgevouwen parasol bij zich die ze gebruikt als wandelstok. Ze zwaait er af en toe mee om iets te benadrukken. Ze is bazig, overweldigend en opzichtig. Ze zeilt naar het midden van de kamer en kijkt boos naar die arme George)*

MRS. MORGAN: Nou? Ben je je tong verloren?

GEORGE: Eh, eh, eh. *(forceert een glimlach)* Fijn u te zien, Mrs. Morgan. U ziet er, eh, goed uit.

MRS. MORGAN: Probeer me maar geen stroop om de mond te smeren, Mr. Arnold. Ik ben een Amerikaanse vrouw die vleierij wantrouwt. Vooral wanneer het van artistieke types komt die Italiaans kunnen spreken.

MARY: Moeder, alstublieft.

MRS. MORGAN: Val me niet in de rede.

MARY: *(flauwtjes)* Sorry.

MRS. MORGAN: *(tegen George, terwijl ze een paar keer diep ademt)* Besef jij wel dat ik vijf trappen op heb moeten lopen om hier te komen?

GEORGE: *(geïntimideerd)* Vijf trappen? Zijn het werkelijk vijf trappen? U zult wel uitgeput zijn. Neemt u alstublieft plaats.

MRS. MORGAN: Hou me niet voor de gek. *(kijkt om zich heen)* Het ziet er hier net zo uit als ik verwacht had. Een rattennest. Je hebt niet eens een deur.

MARY: Moeder, alstublieft.

MRS. MORGAN: Val me niet in de rede.

MARY: Sorry.

MRS. MORGAN: Ik heb even gesproken met je huisbazin. Ze zei dat je achter was met de huur.

GEORG: Is dat zo? Ik bedoel, ja, dat klopt. Een tijdelijke situatie, dat verzeker ik u.

MRS. MORGAN: Onzin! *(wijst naar George's schort)* Een heer trekt gewoonlijk een jasje aan als er een dame aanwezig is. Waar zijn je manieren?

GEORGE: *(handen op zijn schort)* Vergeef me, Mrs. Morgan. Mijn werkschort. Ik ben zo terug. *(haast zich naar zijn atelier)*

MRS. MORGAN: *(wijst naar rechts)* Wat is daar?

MARY: Georgy's atelier. Daar creeërt hij.

MRS. MORGAN: Creëren? Een mooi woord voor tijd verkwisten. Wat je in die jongen ziet gaat mij boven de pet. Ik heb een grote fout gemaakt toen ik jou mee naar Europa nam. We hadden nooit weg moeten gaan uit Kansas City.

MARY: Toe, Moeder, zeg dat niet. Europa is fantastisch voor mijn culturele vorming geweest.

MRS. MORGAN: Te veel cultuur kan slecht zijn. Vooral voor ontvankelijke jongedames. Ben je er absoluut zeker van dat je met deze straatarme beeldhouwer wilt trouwen?

MARY: Georgy is de enige voor mij.

MRS. MORGAN. De tijd zal het leren. *(ze gaat links zitten en neemt een pontificale houding aan)* Wat duurt het lang, George!

MARY: Dat is lief. U noemde hem George.

MRS. MORGAN: Laat mij het woord doen.

MARY: Doe ik dat niet altijd?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto